

MISKOLC MEGYEI JOGÚ VÁROS
ALPOLGÁRMESTERE

Ikt.:110258-0/2021
Üi: Kovács Kamilla

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése

Előterjesztés a Közgyűlés 2021. december 16. napján tartandó ülésére

Javaslat

Miskolc Megyei Jogú Város Állampolgári Részvételi Konceptiójának
elfogadására és a Miskolci Civil Partnerségi Tanács megalakítására

Előkészítésért felelős:

.....
Dr. Boskó Réka
osztályvezető
Koordinációs Osztály

Törvényességi véleményezésre bemutatva:

.....
Dr. Ignác Dávid
jegyző

Tisztelt Közgyűlés!

I. Tartalmi összefoglaló

A részvételi jog az önkormányzást érintő hazai és az európai jogban is meghatározott tartalommal bír. A társadalmi szereplők helyi közügyekben való részvételének joga a helyi önkormányzatok feladat- és hatáskörei gyakorlásának meghatározására és befolyásolására való jogot jelenti. A helyi közügyek alatt a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátását, a helyi önkormányzás és a lakossággal való együttműködés szervezeti, személyi és anyagi feltételeinek megteremtését kell érteni. A részvétel közvetlen és képviselő útján gyakorolt formái kiegészítik egymást. A részvétel lehetőségét minden miskolci polgár számára biztosítani kell. Egyúttal törekedni kell arra, hogy mind a polgárok, mind pedig az akaratukat megjelenítő és érvényesítő önkormányzati és civil testületek, szervezetek a megfelelő készségekkel és feltételekkel kapcsolódjanak be a közügyek formálásába.

A miskolci részvételi program keretrendszerének írott dokumentuma a jelen előterjesztés tárgyát képező Miskolc Megyei Jogú Város Állampolgári Részvételi Konceptiója (továbbiakban Konceptió), mely egységes rendszerbe foglalja mindazon eszközöket és erőforrásokat, melyekkel az Önkormányzat a részvételiség megvalósulását támogatni kívánja.

A miskolci részvételi programban három irány rajzolódik ki aszerint, hogy ki a társadalmi egyeztetési folyamat kezdeményezője:

1. Az Önkormányzat által kezdeményezett, az állampolgári igények, vélemények megismerését és a döntéshozatalba való bekapcsolását lehetővé tevő konzultációs és közösségi tervezési folyamatok,
2. Az állampolgárok által megfogalmazott javaslatok, panaszok, észrevételek kezelésére alkalmas fórumok, ügyfélkapcsolati lehetőségek,
3. Strukturált párbeszéd, amely magában foglalja:
 - a. a civil szervezetekkel, gazdasági szereplőkkel, állami és önkormányzati intézményekkel folytatott együttműködést és érdekegyeztetést.
 - b. az alulról jövő, önszerveződő közösségi aktivitások támogatását, kezdeményezéseik becsatornázását a döntéshozatalba.

A szakmai ajánlások négy részvételi lépcsőt különböztetnek meg:

1. tájékoztatás,
2. konzultáció,
3. párbeszéd,
4. partnerség.

A miskolci részvételi programban is ezen lépcsők mentén szerveződik az érintettek helyi közügyekbe való bekapcsolódása, melynek formáit és módszereit a Konceptió részletesen tárgyalja.

A gyakorlatban egy-egy részvételi folyamat jellemzően többféle módszerrel, a részvételiség több, akár minden szintjét érintve valósul meg az ügy más-más nézőpontját és az érintettek más-más körét előtérbe állítva.

Jelen előterjesztés javaslatot tesz az Állampolgári Részvételi Koncepció részét képező Miskolci Civil Partnerségi Tanács megalakítására. A civil szervezetekre a koncepció az állampolgári részvétel legszervezettebb és leginkább professzionális formájaként tekint. Annak érdekében, hogy a szektorban felhalmozódott tudáson és tapasztalaton alapuló szakértői vélemények, javaslatok és kezdeményezések eljussanak a megfelelő döntéshozatali szintre, indokolt a részvételi programon belül az önkormányzati-civil partnerség kereteit is célzottan kialakítani.

II. Előzmények

A Koncepció alapját képező javaslatokat, köztük a civil partnerségi tanács megalakítását, az aktív, cselekvő közösségek képviselőiből és aktivistákból álló részvételi munkacsoport, illetve a szakmai civil szervezeteket tömörítő civil partnerségi munkacsoport dolgozta ki 2020. év második félévében. A munkacsoportok az Önkormányzat koordinálásával, civil kezdeményezésre végezték tevékenységüket. A kezdeményező szervezetek az állampolgári részvételiség tekintetében a Dialóg Egyesület, a civil partnerség tekintetében a Észak-Keleti Átjáró Egyesület, a HÍD Egyesület, a MINŐIES Alapítvány, a Miskolcért Másképpen Közösség, a Szikra Alapítvány, a Társadalmi Egyesületek Szövetsége és a Zöld Kapcsolat Egyesület voltak.

III. Várható szakmai hatások

A Koncepció átlátható, egységes rendszerbe foglalja Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata által alkalmazott vagy alkalmazni kívánt részvételi formákat, illetve azok módszereit. Megteremtődik a civil szervezetekkel és aktív közösségekkel való együttműködés szervezett formája, kialakul az érintettek bevonásának rendszerszintű gyakorlata.

A Koncepció gyakorlati megvalósulása során egy-egy ügy mentén többféle nézőpont és alternatíva megismerésén keresztül végül olyan reálisan megvalósítható tartós megoldás születhet meg, amely az érintett szereplők meglegedésére szolgál, így nagyobb társadalmi elfogadottsággal rendelkezik. Ezáltal erősödik a részvételi folyamatokba bekapcsolódó polgárok helyi identitástudata, társadalmi felelősségvállalása, növekszik az alulról jövő, a helyi közösség aktivitására és cselekvési potenciáljára épülő kezdeményezések száma.

IV. Várható gazdasági hatások

Az aktív állampolgároknak a közösség érdekében végzett önkéntes munkája gazdaságilag mérhető, pénzben kifejezhető hozzáadott értéket képvisel.

Az Önkormányzat fejlesztései pontosabban illeszkednek majd az érintettek valós szükségleteihez és elvárásaihoz, ezáltal a fejlesztésekre fordított erőforrások megtérülése növekszik.

V. Kapcsolódások

Az előterjesztés az alábbi jogszabályokhoz kapcsolódik:

- az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának 2007. június 20-án elfogadott, CM/Rec (2007) 7. számú Ajánlásához
- Magyarország Alaptörvényéhez (2011. április 25.)
- az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvényhez
- a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvényhez
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényhez
- a területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X.6.) Korm. rendelethez
- a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) Korm.rendeletéhez
- Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 37/2014. (XII. 19.) önkormányzati rendelethez
- Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Miskolc Megyei Jogú Város településfejlesztési, településrendezési és településképi feladataival összefüggő partnerségi egyeztetés szabályairól szóló 3/2017. (II. 21.) önkormányzati rendelethez
- Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a településfejlesztést elősegítő társadalmi egyeztetési folyamatok eszközeinek alkalmazásáról szóló 24/2021. (VI. 11.) önkormányzati rendelethez
- a Helyi Önkormányzatok Európai Chartájáról szóló, 1985. október 15-én, Strasbourgban kelt egyezmény kihirdetéséről szóló 1997. évi XV. törvényhez
- a Helyi Önkormányzatok Európai Chartájáról szóló, Strasbourgban, 1985. október 15-én kelt egyezménynek a helyi közéletben való részvételtől szóló kiegészítő jegyzőkönyve kihirdetéséről szóló 2010. évi XXVI. törvényhez

VI. Javaslat a sajtó tájékoztatására

A sajtó tájékoztatása indokolt.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy az előterjesztést megvitatni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Miskolc, 2021. december 6.

Varga Andrea Klára
alpolgármester

I. Határozati javaslat:

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése megtárgyalta a „**Javaslat Miskolc Megyei Jogú Város Állampolgári Részvételi Konceptiójának elfogadására és a Miskolci Civil Partnerségi Tanács megalakítására**” című előterjesztést és a következő határozatot hozza:

Tárgy: Miskolc Megyei Jogú Város Állampolgári Részvételi Konceptiójának elfogadása

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a jelen határozat mellékletét képező tartalommal elfogadja Miskolc Megyei Jogú Város Állampolgári Részvételi Konceptióját.

Felelős:

Polgármester

Végrehajtásért felelős:

Koordinációs Osztály

Határidő:

azonnal

II. Határozati javaslat:

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése megtárgyalta a „**Javaslat Miskolc Megyei Jogú Város Állampolgári Részvételi Konceptiójának elfogadására és a Miskolci Civil Partnerségi Tanács megalakítására**” című előterjesztést és a következő határozatot hozza:

Tárgy: Miskolci Civil Partnerségi Tanács megalakítása

1. Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 10. § (2) bekezdése alapján, a városban működő civil szervezetek és szerveződések érdekeinek, javaslatainak megismerése és a kapcsolódó önkormányzati döntések előkészítése során történő megjelenítése érdekében Miskolc Megyei Jogú Város Civil Partnerségi Tanácsának megalakításáról dönt.
2. A Közgyűlés utasítja Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesterét a Miskolci Civil Partnerségi Tanács elnökének kijelölésére.

Felelős:

Polgármester

Végrehajtásért felelős:

Koordinációs Osztály

Határidő:

1. pont tekintetében azonnal,
2. pont tekintetében 2022. február 28.

Miskolc Megyei Jogú Város

ÁLLAMPOLGÁRI RÉSZVÉTELI KONCEPCIÓ

2021

Tartalom

1	Állampolgári Részvételi Konceptió – tartalmi összefoglaló.....	4
2	Az Állampolgári Részvételi Konceptiót megalapozó jogszabályok, dokumentumok	5
3	Részvételi alapelvek.....	6
4	A részvétel formái.....	6
4.1	Tájékoztatás.....	7
4.2	Konzultáció	8
4.3	Párbeszéd.....	8
4.4	Partnerség.....	8
5	Az Állampolgári Részvételi Konceptió eszközrendszere.....	9
5.1	Részvételi Iroda.....	9
5.2	Referensek.....	9
5.2.1	A civil részvételért felelős referens feladatai:.....	9
5.2.2	A civil és esélyegyenlőségi referens feladatai:.....	10
5.3	Részvételi Pontok hálózata	11
5.4	Részvételi költségvetés.....	11
5.5	Civil partnerség rendszere	13
5.5.1	Civil Műhelyek.....	13
5.5.2	Civil Partnerségi Tanács	14
6	Az Állampolgári Részvételi Konceptió gyakorlati megvalósítása.....	14
7	A koncepció nyilvánosságának biztosítása	17

Bevezetés

A részvételiség -azaz a társadalmi szereplők bevonása a közügyekbe- nem új keletű fogalom, a jelenlegi jogi szabályozás is számos lehetőséget biztosít a társadalmi részvételre a képviseleti demokrácia rendszerén belül.

Kelet-Európára, így Magyarországra is jellemző az a sajátos helyzet, hogy a társadalmi részvétel jogi környezetét sikerült megteremteni, de a gyakorlati megvalósulásának még nincsenek kialakult és egyértelmű formái. Ehhez hozzá adódik, hogy az Európai Unió pályázati rendszeréhez kapcsolódó tervezési folyamatok kötelezően előírt elemeként, meghatározott módszertan mentén próbálják a szereplők megvalósítani a társadalmisítást eltérő színvonalon és eredménnyel. Az újonnan megszerzett vegyes tapasztalatok mellett jelen vannak a már jól bevált vagy kevésbé jól működő szokások is az együttműködés terén, melyek egy részét meg lehet újítani, ki lehet egészíteni, a jövőben tudatosabban lehet használni és hasznosítani.

Ez a koncepció nem az újszerűséget, inkább a tudatos állampolgári magatartást és a társadalmi részvételre fókuszáló önkormányzati szemléletet kívánja erősíteni. Mégis tartalmaz újszerű elemeket, melyek más megközelítéssel kezelik a már működő önkormányzatiságot és amelyek jellemzően hosszabb távon mutathatnak föl eredményeket. A társadalmi egyeztető módszerek folyamatos tanulásával és alkalmazásával a részvételiség különböző szintjeinek megtapasztalásával szeretnénk elérni, hogy minden miskolci magáénak érezze városunkat.

Az állampolgári részvételt előtérbe helyező szemlélet nemcsak identitásukban erősíti meg Miskolc város lakóit, hanem megalapozza a minden embert érintő társadalmi felelősségvállalást is. Lehetővé teszi, hogy közösen gondolkodhassunk a város lakosságával, szervezeteivel, érdekcsoportjaival egy-egy általános közéleti vagy városfejlesztési kérdésben. Egy közösségi tervezési folyamat során többféle nézőpont és alternatíva megismerésén keresztül végül olyan reálisan megvalósítható tartós megoldás születhet meg, amely az érintett szereplők megaláztatására szolgál, így nagyobb társadalmi elfogadottsággal rendelkezik. Mindemellett a közösségi tervezés a résztvevők számára aktív közösségi tudatot és élményt ad a hozzászólás lehetősége, a szellemi hozzájárulás révén.

A részvétel joga az önkormányzást érintő hazai és az európai jogban is meghatározott tartalommal bír. A helyi közügyekben való részvétel joga a helyi önkormányzatok feladat- és hatáskörei gyakorlásának meghatározására és befolyásolására való jogot jelenti. A helyi közügyek alatt a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátását, a helyi önkormányzás és a lakossággal való együttműködés szervezeti, személyi és anyagi feltételeinek megteremtését kell érteni.

A részvétel közvetlen és képviselő útján gyakorolt formái kiegészítik egymást. A részvétel lehetőségét minden miskolci polgár számára biztosítani kell. Egyúttal törekedni kell arra, hogy mind a polgárok, mind pedig az akaratukat megjelenítő és érvényesítő önkormányzati és civil testületek, szervezetek a megfelelő készségekkel és feltételekkel kapcsolódjanak be a közügyek formálásába.

Erre az alapelvre kívánja helyezni Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata a helyi civil szervezetekkel fennálló vagy még kialakítandó partnerségi rendszerét is. A civil szervezetekre jelen Állampolgári Részvételi Koncepció az állampolgári részvétel legszervezettebb és leginkább professzionális formájaként tekint. Miskolc városban több civil szervezet végez magas színvonalú szakmai tevékenységet különböző ágazatokban, némelyek ellátási vagy közművelődési szerződés keretében. Annak érdekében, hogy a szektorban felhalmozódott tudáson és tapasztalaton alapuló szakértői vélemények, javaslatok és kezdeményezések eljussanak a megfelelő döntéshozatali szintre, indokolt a részvételi programon belül az önkormányzati-civil partnerség kereteit is célzottan kialakítani.

A Koncepció alapját képező javaslatokat az aktív, cselekvő közösségek képviselőiből és aktivistákból álló részvételi munkacsoport, illetve a szakmai civil szervezeteket tömörítő civil partnerségi munkacsoport dolgozta ki 2020. év második félévében. A munkacsoportok az Önkormányzat koordinálásával, civil kezdeményezésre alakultak meg. A kezdeményező szervezetek az állampolgári részvételiség tekintetében a Dialóg Egyesület, a civil partnerség tekintetében a Észak-Keleti Átjáró Egyesület, a HÍD Egyesület, a MINŐIES Alapítvány, a Miskolcért Másképpen Közösség, a Szikra Alapítvány, a Társadalmi Egyesületek Szövetsége és a Zöld Kapcsolat Egyesület voltak.

1 Állampolgári Részvételi Koncepció – tartalmi összefoglaló

A miskolci részvételi program keretrendszerének írott dokumentuma Miskolc Megyei Jogú Város Állampolgári Részvételi Koncepciója (a továbbiakban: Koncepció), mely egységes rendszerbe foglalja mindazon eszközöket és erőforrásokat, melyekkel az Önkormányzat a részvételiség megvalósulását támogatni kívánja.

Már a Koncepció megalkotásának folyamata is a részvételiség jegyében, önkormányzati és civil együttműködésben megalakult munkacsoportokban (Részvételi munkacsoport, Civil partnerségi munkacsoport) zajlott.

A miskolci részvételi programban három irány rajzolódik ki aszerint, hogy ki a társadalmi egyeztetési folyamat kezdeményezője:

1. Az Önkormányzat által kezdeményezett, az állampolgári igények, vélemények megismerését és a döntéshozatalba való bekapcsolását lehetővé tevő konzultációs és közösségi tervezési folyamatok,
2. Az állampolgárok által megfogalmazott javaslatok, panaszok, észrevételek kezelésére alkalmas fórumok, ügyfélkapcsolati lehetőségek,
3. Strukturált párbeszéd, amely magában foglalja:
 - a civil szervezetekkel, gazdasági szereplőkkel, állami és önkormányzati intézményekkel folytatott együttműködést és érdekegyeztetést.
 - az alulról jövő, önszerveződő közösségi aktivitások támogatását, kezdeményezéseik becsatornázását a döntéshozatalba.

A szakmai ajánlások négy részvételi lépcsőt különböztetnek meg:

1. tájékoztatás,
2. konzultáció,
3. párbeszéd,
4. partnerség.

A miskolci részvételi programban is ezen lépcsők mentén szerveződik az érintettek helyi közügyekbe való bekapcsolódása, melynek formáit és módszereit a Koncepció részletesen tárgyalja.

A gyakorlatban egy-egy részvételi folyamat jellemzően többféle módszerrel, a részvételiség több, akár minden szintjét érintve valósul meg az ügy más-más nézőpontját és az érintettek más-más körét előtérbe állítva.

2 Az Állampolgári Részvételi Konceptiót megalapozó jogszabályok, dokumentumok

- Az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának 2007. június 20-án elfogadott, CM/Rec (2007) 7. számú Ajánlása
- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény
- a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvény
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény
- a területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X.6.) Korm. rendelet
- a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) Korm.rendelet
- Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról 37/2014. (XII. 19.) önkormányzati rendelete
- Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Miskolc Megyei Jogú Város településfejlesztési, településrendezési és településképi feladataival összefüggő partnerségi egyeztetés szabályairól szóló 3/2017. (II. 21.) önkormányzati rendelete
- Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a településfejlesztést elősegítő társadalmi egyeztetési folyamatok eszközeinek alkalmazásáról szóló 24/2021. (VI. 11.) önkormányzati rendelete.
- a Helyi Önkormányzatok Európai Chartájáról szóló, 1985. október 15-én, Strasbourgban kelt egyezmény kihirdetéséről szóló 1997. évi XV. törvény
- a Helyi Önkormányzatok Európai Chartájáról szóló, Strasbourgban, 1985. október 15-én kelt egyezménynek a helyi közéletben való részvételről szóló kiegészítő jegyzőkönyve kihirdetéséről szóló 2010. évi XXVI. törvény

3 Részvételi alapelvek

1. A részvétel az önkormányzás alapvető feladatához, a helyi közügyek intézéséhez kapcsolódóan, és az e célból létrehozott és működtetett rendszerek és eszközök használatával valósul meg.
2. A részvételi lehetőségek használata jellemzően önkéntes, de jogszabály vagy kötelezettségvállalás nyomán is vállalható a részvételi jog gyakorlását érintő felelősség.
3. A részvételnek valósnak és érdeminek kell lennie. A részvételi rendszer különösen nem alkalmazható előre meghatározott, a résztvevők által nem formálható politikai, szakmai álláspont alátámasztottságának színelése céljából.
4. Az önkormányzás a választópolgárok közösségét megillető kollektív jog, de az állampolgárok közügyek intézésében való közvetlen és az egyént is megillető részvétel joga jogszabályok által is szavatolt demokratikus alapelv.
5. A részvételre való jogot mindenki számára biztosítani kell, ezért a részvételben akadályozott személyek csoportjai számára eltérő megközelítést szükséges alkalmazni.
6. A részvételiségi folyamatok nyitottak, az érintettek bármelyik fázisában bekapcsolódhatnak, azzal, hogy részükre tájékoztatást kell adni, hogy hol tart a folyamat, milyen események, milyen eredménnyel valósultak meg addig.
7. Az Önkormányzat felé a részvételi rendszeren keresztül érkező véleményeket, javaslatokat minden esetben érdemben meg kell vizsgálni, és annak eredményéről az érintetteket tájékoztatni kell.
8. Biztosítani kell, hogy az érintettek az adott ügy megoldásának minden elemébe kellő tájékozottsággal és felkészültséggel rendelkezzenek, ennek érdekében őket szükség szerint segíteni kell.
9. Az Önkormányzat a részvételiség eszközrendszerén keresztül támogatja az önálló állampolgári kezdeményezések egyszerű, bürokratikus akadályaktól lehetőleg mentes megvalósítását.

4 A részvétel formái

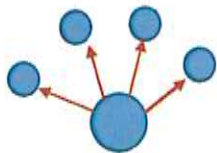
A részvételi folyamat megkezdése előtt a kezdeményezőnek meg kell határoznia a részvétel formáját, módszerét, a folyamat kereteit, melyről a meghívott szereplőket előzetesen tájékoztatni kell. Azért fontos, hogy a szereplők pontosan tudják, mire kaptak meghívást, hogy érdemben dönthessenek részvételükről, valamint megfelelő elvárásokkal vegyenek részt a folyamatban. A tisztázatlan feltételek miatt a résztvevők irreális elvárásokkal érkezhetnek, ami elkerülhetetlenül feszültségek kialakulásához,

elégedetlenséghez és a részvételiségből való kiábránduláshoz vezethet, vagyis a folyamat a céljával ellentétes eredménnyel zárulhat.

Ennek elkerülése érdekében a részvételi folyamat kezdeményezőjének meg kell határoznia az ügyet, az érintettek körét, a részvétel szintjét, módját és a folyamat időkeretét. Döntenie kell arról, hogyan fogja biztosítani az érdemi részvételhez szükséges információkat, adott esetben szakértői támogatást. Meg kell határozni, hogy a folyamat eredménye milyen befolyással bírhat a döntéshozatalra, tehát véleményezésre, javaslatételre vagy döntéshozatalra szól-e meghívás.

A részvétel formáinak megválasztására, a résztvevők felelősségének meghatározására különös tekintettel kell lenni a részvétel jogszabályban kijelölt eszközeinek alkalmazása során, mint például a közmeghallgatás, a fogadóóra és a lakossági fórum.

4.1 Tájékoztatás

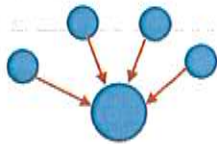
A közérthető és naprakész tájékoztatás a részvételiség alapja, mert ez biztosítja az itt élők számára azokat az alapvető információkat (önkormányzati döntések; városfejlesztési elképzelések és irányok; közelgő kulturális és közéleti események stb.), melynek birtokában érdemben részt tudnak venni az őket érintő ügyek alakításában, figyelemmel kísérhetik a döntések megvalósítását. Ennek érdekében az Önkormányzat a közzétételi kötelezettségén túl egyéb kommunikációs feladatokat is vállal azért, hogy az információk eljussanak és befogadható formában jussanak el az érintettekhez.

Az információ átadására szolgáló csatornák a Minap újság és annak internetes változata a minap.hu, továbbá Miskolc Megyei Jogú Város honlapja (Miskolc.hu) és Facebook oldala ([MiskolcOn](https://www.facebook.com/MiskolcOn))

Az Önkormányzat létrehozta a tervezzukmiskolcot.hu oldalt, mely egy online konzultációra, párbeszédre, vélemények összegyűjtésére alkalmas kommunikációs platform, mely egyaránt segíti az Önkormányzat által kezdeményezett társadalmassági folyamatokhoz kapcsolódó konzultációt és párbeszédet, a részvételi költségvetés megvalósítását és az alulról jövő lakossági kezdeményezések nyilvános megvitatását, megkönnyítve ezáltal ezen kezdeményezésekhez való állampolgári kapcsolódást.

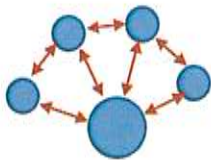
A kommunikációs tartalmak elkészítése és közzététele a Polgármesteri Hivatal sajtó és kommunikációs feladatokkal foglalkozó szervezeti egységének közreműködésével történik.

4.2 Konzultáció

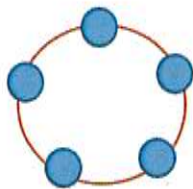
A konzultáció egy kétirányú, aszimmetrikus kommunikációs forma, amelynek során az Önkormányzat az adott ügyről nem csak tájékoztat, hanem véleményt is kér az érintettektől. A konzultáció során az Önkormányzat a döntés meghozatala előtt megkérdezi és mérlegeli a lakosság és a civil szervezetek véleményét, de a végső döntést maga hozza meg. Az Önkormányzat leginkább akkor tudja használni a részvételiségnek ezt a megközelítését, amikor jogszabályi vagy egyéb előírások nem teszik lehetővé mélyebb részvételi folyamat megvalósítását. Minden konzultációs folyamatnak egyértelműnek, átláthatónak és jól dokumentálnak kell lennie, ideértve az utánkövetést is. Számos módszere közül legelterjedtebb a kérdőíves felmérés, melynek alkalmazásával viszonylag rövid időn belül az érintettek nagy száma vonható be a konzultációs folyamatba.

4.3 Párbeszéd

Az Önkormányzat és az állampolgárok vagy szervezeteik közötti párbeszédet bármely fél kezdeményezheti. A párbeszéd a gyakorlatban azt jelenti, hogy az Önkormányzat és a lakosság között rendszeresen történik nyilvános kommunikáció a város vagy egy városrész ügyeiről. Az együttműködés során a felek az elejétől együtt kezdik és vezetnek végig a folyamatot: közösen térképezik fel a problémákat és lehetőségeket, és egyeznek meg a megoldásokban. Az együttműködő folyamat tartalma lehet egy települési terv, egy közpolitikai kérdés, egy tevékenység megszervezése, valamilyen konfliktus megoldása, vagy bármely más ügy, amiben a szereplők megegyeznek.

4.4 Partnerség

A döntéshozói jog gyakorlója önkéntesen vagy megállapodás alapján kötelezettséget vállalhat arra, hogy azt a döntést hozza meg, amelyet a párbeszéd résztvevőivel közösen alakít ki. A partnerség elve szerint valósul meg például a részvételi költségvetés.

A partnerségen alapuló párbeszéd a közösségi tervezésnek is alapelve, célja leggyakrabban valamilyen konkrét szakpolitika kialakítása. Ennek megfelelően egy tervezett, módszeresen végig vitt folyamat, mely jellemzően közös stratégiai vagy tervezési dokumentumot, állásfoglalást vagy jogszabályt eredményez.

5 Az Állampolgári Részvételi Koncepció eszköztárája

5.1 Részvételi Iroda

A Részvételi Iroda a város központjában, a Polgármesteri Hivatal épületén belül, annak Hunyadi utca 2. sz. alatti bejáratán keresztül közvetlenül és akadálymentesen megközelíthető. Az iroda tágas, egylégterű helyiségben három munkaállomás került kialakításra, valamint helyet kapott egy kötetlen kiscsoportos megbeszélésre alkalmas, ennek megfelelő bútorzattal rendelkező tér is.

Az iroda nyitott térként működik, mely rendelkezésére áll a részvételi ügyel érkező magánszemélyeknek, formális vagy informális közösségek képviselőinek.

A Részvételi Iroda a lehetőségekhez mérten kitelepül a városi és városrészi eseményekre és rendezvényekre a részvételi program népszerűsítése, a lakossággal történő közvetlen kapcsolatfelvétel céljából.

5.2 Referensek

A Polgármesteri Hivatalban civil részvételi referens, valamint civil és esélyegyenlőségi referens dolgozik. Tevékenységükkel támogatják a civil társadalom bevonását a döntések előkészítésébe, elősegítik formális és informális közösségi kezdeményezések megvalósulását, koordinálják az Önkormányzat társadalmi szervezeteknek nyújtott támogatási formáit.

5.2.1 A civil részvételért felelős referens feladatai:

- Elősegíti a formális és informális civil kezdeményezések, közösségek létrejöttét, véleményüket közvetíti az Önkormányzat felé, továbbá elősegíti a bevonásukat a döntéselőkészítő folyamatokba.
- Ellátja az Önkormányzat munkáját segítő állandó és eseti Tanácsok működésével kapcsolatos feladatokat.
- Szakmai, információs és tanácsadó segítségnyújtást biztosít a szervezetek részére, szakmai elemzéseket, beszámolókat készít, amelyekkel az illetékes bizottság(ok)-on keresztül az Önkormányzat munkáját segíti elő.
- A civil szférával együttműködve konferenciákat, tanácskozásokat, képzéseket szervez.
- Közösségfejlesztés révén segíti az állampolgárokat, a városban működő civil szervezeteket a részvételi költségvetés demokratikus kialakításában és felhasználásában.

- Érvényesíti a részvételi demokrácia koncepcióját és a Polgármesteri Hivatal társosztályaival közösen kidolgozza népszerűsítésének kommunikációs stratégiáját, annak kivitelezésében tevékenyen részt vállal.
- Segíti a civil szervezetek közötti kommunikációt, programjaik, tevékenységük összehangolását, támogatja projektjeik előkészítését.
- Működteti a Részvételi Irodát, részt vesz a Részvételi Pontok hálózatának kialakításában és működtetésében.
- Koordinálja a közösségi tervezés és a közösségi költségvetés lebonyolítását.
- Ellátja a titkári feladatokat a Civil Partnerségi Tanácsban.
- Koordinálja a Részvételi Munkacsoport munkáját.
- Együttműködik a társosztályokkal, műhelyekkel, munkacsoportokkal a részvételiséghez kapcsolódó ügyekben.

5.2.2 A civil és esélyegyenlőségi referens feladatai:

- Közreműködik a társadalmi szervezetekre vonatkozó helyi jogszabályok kialakításában.
- Koordinálja, nyilvántartja a társadalmi szervezeteknek a Polgármesteri Hivatal Koordinációs Osztályához rendelt költségvetési sorokról nyújtott támogatásokat.
- Felügyeli a társadalmi szervezetekkel kapcsolatos jogszabályi és önkormányzati rendeletek, határozatok végrehajtását.
- Kapcsolatot tart a helyi társadalmi szervezetekkel, valamint szakmai, információs és tanácsadó tevékenységet lát el, segíti működésüket.
- Közreműködik a társadalmi szervezetekkel összefüggő testületi döntések előkészítésében és végrehajtásában.
- Közreműködik a társadalmi szervezetekkel kapcsolatos pályázatok előkészítésében.
- Előkészíti az Önkormányzat és a társadalmi szervezetek közös pályázatait, projektjeit.
- Ellátja az Esélyegyenlőségi Tanács, a Rehabilitációs Foglalkoztatási Tanács és az Idősek Tanácsa működésével kapcsolatos feladatokat.
- Ellátja a mozgássérült óvodás és általános iskolás gyermekek szállításához kapcsolódó feladatokat.
- Ellátja az időskorúakkal foglalkozó civil szervezetek önkormányzati támogatásával kapcsolatos feladatokat.
- Elkészíti a Helyi Esélyegyenlőségi Programot és az Esélyegyenlőségi Tervet, valamint gondoskodik azok végrehajtásáról, felülvizsgálatáról.

5.3 Részvételi Pontok hálózata

A közigazgatási és hatósági ügyintézéshez kapcsolódó állampolgári részvételt az Önkormányzat a hatósági ügyfélszolgálati pontjain biztosítja.

A Részvételi Pontok olyan, több funkciós integrált civil közösségi terek, melyek alaptevékenységüket egészítik ki önként vállalt részvételi feladatokkal, különösen a többszintű és többirányú kommunikációval a városrészek és az Önkormányzat között, a helyi közösségi kezdeményezések támogatásával, valamint az állampolgárok képessé tételével a részvételi folyamatokba való bekapcsolódásra.

A város Részvételi Pontjai szakmai hálózatot alkotnak, melyet külső szakértők bevonásával a Részvételi Iroda koordinál. Az állampolgári részvételi pontok fontos hidat képeznek az Önkormányzat és a városrészi közösségek között.

Tekintettel arra, hogy a részvételi pontok nagyon eltérő infrastrukturális és humán erőforrás kapacitással, illetve a közösség-szervezés és közösség-fejlesztés terén szerzett tudással és tapasztalattal fognak rendelkezni, alapvető fontosságú, hogy a folyamatos tanulást, a tapasztalatok megosztását, új módszerek kipróbálását támogató szakmai műhelyként működő hálózatot alkossanak, mely képes biztosítani a részvételi folyamatok Önkormányzaton kívüli szakmai háttérét.

A részvételi pontok, tevékenységüket az Önkormányzattal kötött együttműködési megállapodás keretében végzik.

5.4 Részvételi költségvetés

Célja, hogy az Önkormányzat által biztosított jogi és pénzügyi keretek között egy adott városrész, vagy az egész város lakossága közvetlen módon is alakíthassa a közpénzek erre a célra elkülönített részének felhasználását.

A módszer növeli az állampolgári aktivitást, a gyakorlatban ismerteti meg az emberekkel a részvételiség alapelveit, valamint olyan helyi lakossági kezdeményezéseknek ad teret, amelyek a leginkább tükrözik a helyi igényeket és a legtöbb alulról jövő kreatív ötletet tartalmazzák.

A részvételi költségvetés pénzügyi fedezetére az Önkormányzat forrást különít el a költségvetésében. A részvételi költségvetés lebonyolításának számos jól kidolgozott és kipróbált módszere létezik, melyek áttekintését követően a részvételi munkacsoport az alábbi modell megvalósítását javasolta:

A meghirdetést követően a folyamat első lépése a lakossági ötletek gyűjtése a különböző online és offline platformokon keresztül. Minden beérkező ötlet esetében a Polgármesteri Hivatal szakosztályainak bevonásával meg kell vizsgálni, hogy annak kivitelezése nem ütközik-e jogszabályba, illetve nem született-e korábban önkormányzati döntés a megvalósításról, valamint a szakosztály becsült költségkalkulációt készít. Ezt követően a versenyben maradt ötletek a lakossági részvétellel megtartott műhelybeszélgetések során csiszolódnak reálisan megvalósítható közös tervekké. Ezután a területileg érintett lakosok szavazása alapján eldől, hogy melyik terv nyeri el a legszélesebb körű támogatottságot. A megvalósítást teljes egészében az Önkormányzat végzi, melynek folyamatáról és eredményéről a lakosok visszacsatolást kapnak.

1. ábra: A részvételi költségvetés folyamata

Előkészítés (1 hónap)	
Megvalósításban résztvevő munkatársak felkészítésének szervezése és lebonyolítása	Részvételi Iroda
On-line felület kialakítása Kommunikációs terv elkészítése	Sajtó, kommunikációs és Városmarketing osztály
	
Ötletgyűjtés (3 hónap)	
Program meghirdetése (szórólapok, plakátok, online tartalmak elkészítése)	Sajtó, kommunikációs és Városmarketing osztály
Toborzás, információ nyújtás	Részvételi Pontok, Részvételi Iroda
Beérkezett ötletek gyűjtése	Részvételi Iroda
Beérkezett ötletek előszűrése	Polgármesteri Hivatal szakosztályainak képviselői
	
Ötletek fejlesztése, prioritizálása (2 hónap)	
Hasonló témájú ötletek összevonása az ötletgazdák bevonásával	Részvételi Iroda
Állampolgári tanács	Részvételi Iroda
	
Szavazás (1 hónap)	
Offline (Részvételi Pontokban)	Részvételi Pontok

Online	Sajtó, kommunikációs és Városmarketing osztály
Szavazatok összesítése	Részvételi Iroda
Eredményhirdetés	Sajtó, kommunikációs és Városmarketing osztály
	
Megvalósítás (a győztes projektek jellemzőinek függvényében változó)	
A győztes projektek megvalósítása	Polgármesteri Hivatal
Visszacsatolás a megvalósításról	Sajtó, kommunikációs és Városmarketing osztály
	
Értékelés	
Tapasztalatok összegyűjtése, javaslat jövőbeni megvalósításra	Részvételi Iroda

5.5 Civil partnerség rendszere

A részvételiség témakörén belül külön szót kell ejteni a Miskolcon nagy múlttal rendelkező partneri együttműködésről a civil szervezetek és az Önkormányzat között. Ennek az együttműködésnek voltak gyümölcsöző időszakai és voltak mélypontjai is a szereplők szándékának és elkötelezettségének függvényében, így sok pozitív és negatív tapasztalat birtokában lehetett újraalkotni a civil partnerség struktúráját és eszközrendszerét. Egy jól működő, önszerveződő civil szervezet a részvételiséget és az együttműködést eleve tudatosan valósítja meg. A szektor szervezettebb működésére tekintettel került külön struktúrában kialakításra a civil és önkormányzati partnerség rendszere.

5.5.1 Civil Műhelyek

A városban tevékenykedő, a partnerségi folyamatba bekapcsolódni kívánó szervezetek tevékenységi körük mentén szakmai műhelyekbe szerveződnek. Egy műhely megalakulásához minimum öt tagszervezet szükséges. Egy szervezet több műhelyben is tevékenykedhet. Minden műhely saját szervezeti működési szabályzatban határozza meg működésének rendjét, amelyet a tagok listájával és a műhely hivatalos elérhetőségével együtt (amennyiben az SZMSZ nem tartalmazza azt), meg kell küldeni a mindenkori civil részvételi referens számára. A műhelyek megalakulásuk után munkakapcsolatot építenek ki az Önkormányzat szakbizottságaival, illetve a Polgármesteri Hivatal szakosztályaival. A műhelyek delegáltja jogosult tanácskozási joggal részt venni a szakmai szempontból

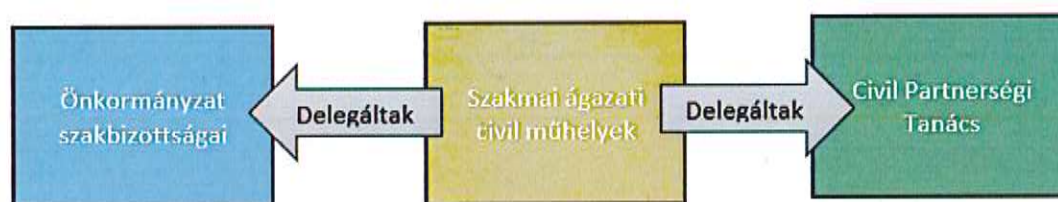
releváns önkormányzati szakbizottság ülésén. Az Önkormányzat gondoskodik róla, hogy a civil műhelyek a bizottságon tárgyalandó munkaanyagokat a bizottság tagjaival egy időben megkapják, biztosítva ezzel az érdemi felkészülés lehetőségét.

5.5.2 Civil Partnerségi Tanács

A civil partnerségi tanács elnöke a mindenkori civil partnerségért felelős alpolgármester, titkára a civil részvételi referens. A tanács tagjait az elnök kéri fel az önkormányzati feladatellátásban közreműködő, illetve ágazati és településrészi szintű érdekegyeztetésben résztvevő önszerveződő közösségek közül. A Civil Partnerségi Tanács szervezeti működési szabályzatát saját hatáskörben határozza meg.

A Civil Partnerségi Tanácsnak véleményezési joga van a költségvetés civileket érintő fejezetei, civileknek szóló önkormányzati támogatások koncepciója, éves felhasználási terve tekintetében.

2. ábra: A Civil Partnerség rendszere

6 Az Állampolgári Részvételi Koncepció gyakorlati megvalósítása

Az alábbi táblázat a Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata által alkalmazott/alkalmazni kívánt részvételi formákat, azok módszereit, illetve gyakorlati megvalósítását mutatja be.

1. táblázat: *Részvételi formák és módszerek*

Részvétel formája	Módszerek	Gyakorlati megvalósulás
Tájékoztatás	Weboldal és social media	Információ biztosítása a miskolc.hu oldalon, miskolc.hu/elet-a-varosban/reszvetelisegi-program aloldalon, a Hello Miskolc és egyéb, önkormányzati közösségi oldalon.
	Hirdetések, levelek, szórólapok és plakátok	A közösség felkérése, felhívása részvételre egy program kapcsán; tájékoztatás egy ügyről vagy projektről; tájékoztatás részvételi folyamat eredményéről; tájékoztatás arról, hogy az ügyvel kapcsolatos további információk hol találhatóak; tájékoztatás a részvételi programról, a bekapcsolódás lehetőségeiről.

	Részvételi Iroda, Részvételi Pontok	A papíralapú tájékoztató anyagok a Részvételi Irodában és a Részvételi Pontokban is elérhetőek, továbbá a személyes tájékoztatás és információátadás lehetősége is biztosított.
Konzultáció	Online részvételi weboldal	A tervezzukmiskolcot.hu oldalon működtetett e-dialóg felület a közösség számára az ötletek megosztására, prioritizálására, párbeszédre nyitva álló online tér, amely a politikák, tervek és projektek alakítására szolgál.
	Online kérdőív	Adott ügy kapcsán az érintett társadalmi csoportok véleményének feltérképezése a tervezzukmiskolcot.hu oldalról elérhető online kérdőívekkel. A felmérések eredménye összesített formában jut el a döntéshozókhöz.
	Kitelepülések	Közvetlen érintkezés lehetőségét biztosítja a lakossággal. A városi és városrészi események, rendezvények alkalmával a kitelepülés helyszínén kötetlen formában valósul meg a tájékoztatás, információgyűjtés, és a visszajelzések fogadása.
	Közösségi felmérés	A lokalitásban, a részvételi pontok koordinálásával, helyi aktivisták bevonásával készülő felmérés a közösség igényeiről, az őket foglalkoztató ügyekről, a helyi aktivitásokról, a közösségi erőforrásokról.
	Ötletláda	A Részvételi Irodában, részvételi pontokon, illetve kitelepülések alkalmával külső helyszínen elhelyezett ládába, az erre a célra szolgáló adatlap kitöltésével vélemények, javaslatok helyezhetők irányított témában vagy megkötés nélkül.
Párbeszéd	Közösségi tervezés	A közösségi tervezés alkalmával a helyi érintettek, közösségek bevonása történik meg egy közös jövőkép, közösségi terv és/vagy stratégia kialakításába.
	Közösségi gyűlés	A jelentkezőkből statisztikai módszerekkel kiválasztott, a város népességét reprezentáló 50 fős csoport arra kap felkérést, hogy egy előre gondosan kiválasztott ügyben tegyenek döntési javaslatot. A folyamat során szakértői előadások, workshopok és az azokon hallottak facilitált megbeszélése váltja egymást.
	Lakossági fórum	Az Önkormányzat és a lakosság is kezdeményezheti, célja az adott téma bemutatása, egymás álláspontjának megismerése, problémák megvitatása. A tájékoztatáson túl célja lehet egyeztetések utáni döntésselőkészítés, újra tervezés a közösségi vélemények figyelembevétele szerint.

	Közösségi beszélgetés	A közösségi beszélgetés a közösségi kezdeményezés vagy közösségi felmérés során felszínre kerülő tapasztalatok (helyi értékek, problémák) közösségivé tételét szolgálja. A közösségi beszélgetést közösségfejlesztő vezeti.
	Fogadóóra	Nyilvánosan meghirdetett időpontban, az ügy megjelölésével, előzetes bejelentkezés után biztosított a lehetősége az Önkormányzat tisztségviselőivel való személyes konzultációnak.
	Közmeghallgatás	Évente legalább egy alkalommal, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv, továbbá Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 37/2014. (XII.19.) önkormányzati rendeletében szabályozott módon magánszemélyek és szervezetek közügyeket érintő kérdéseket tehetnek fel, illetve javaslatokat fogalmazhatnak meg, amelyre a közmeghallgatáson, vagy legkésőbb 15 napon belül választ kell adni.
	Ágazati civil műhelyek	A szakmai műhelyeket a civil szervezetek önszerveződő módon hozzák létre és működtetik. A műhelyek képviselője, delegáltja jogosult az Önkormányzat Közgyűlése Bizottságainak ülésén tanácskozási joggal részt venni.
Partnerség	Tanácsok (Civil Partnerségi Tanács, Idősügyi Tanács, Ifjúsági Tanács)	A Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése által létrehozott tanácsok tagsága a témához kapcsolódó tevékenységet végző civil szervezetek és szerveződések, intézmények, az Önkormányzat, valamint a Polgármesteri Hivatal delegáltjaiból áll. A tanács működését az általa elfogadott SZMSZ szerint végzi. A tanács tagjai az ülések tematikájáról, a felmerült problémákra tett javaslatról közösen döntenek.
	Részvételi költségvetés	Az Önkormányzat által biztosított jogi és pénzügyi keretek között a közösség közvetlen módon hozhat döntést a közpénzek egy részének felhasználásáról, teret engedve a helyi lakossági kezdeményezések megvalósulásának.
	Helyi népszavazás	A népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény rendelkezései szerint.
	Közösségi tervezés, közösségi gyűlés	A közösségi tervezés és a közösségi gyűlés akkor válik a partnerség eszközévé, ha a javaslattételen túlmenően a döntés előkészítésébe is bevonásra kerül a közösség, illetve a döntéshozó a partnerségi egyeztetés eredményéhez igazodó döntést hoz, intézkedést tesz

	Közösségi kezdeményezés	Önszerveződő közösség által kezdeményezett, lokalitásban létrejövő cselekvés, mely elsősorban saját erőforrás bevonásával valósul meg és a helyi közösség életminőségének javítása a célja.
--	-------------------------	---

7 A koncepció nyilvánosságának biztosítása

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének jóváhagyását követően az Állampolgári Részvételi Koncepció mindenki számára hozzáférhető az Önkormányzat honlapján.

A Koncepcióban foglaltak gyakorlati megvalósulásáról a Részvételi Iroda ad tájékoztatást az Önkormányzat honlapján.

